

G. de Liost

SOMNIS

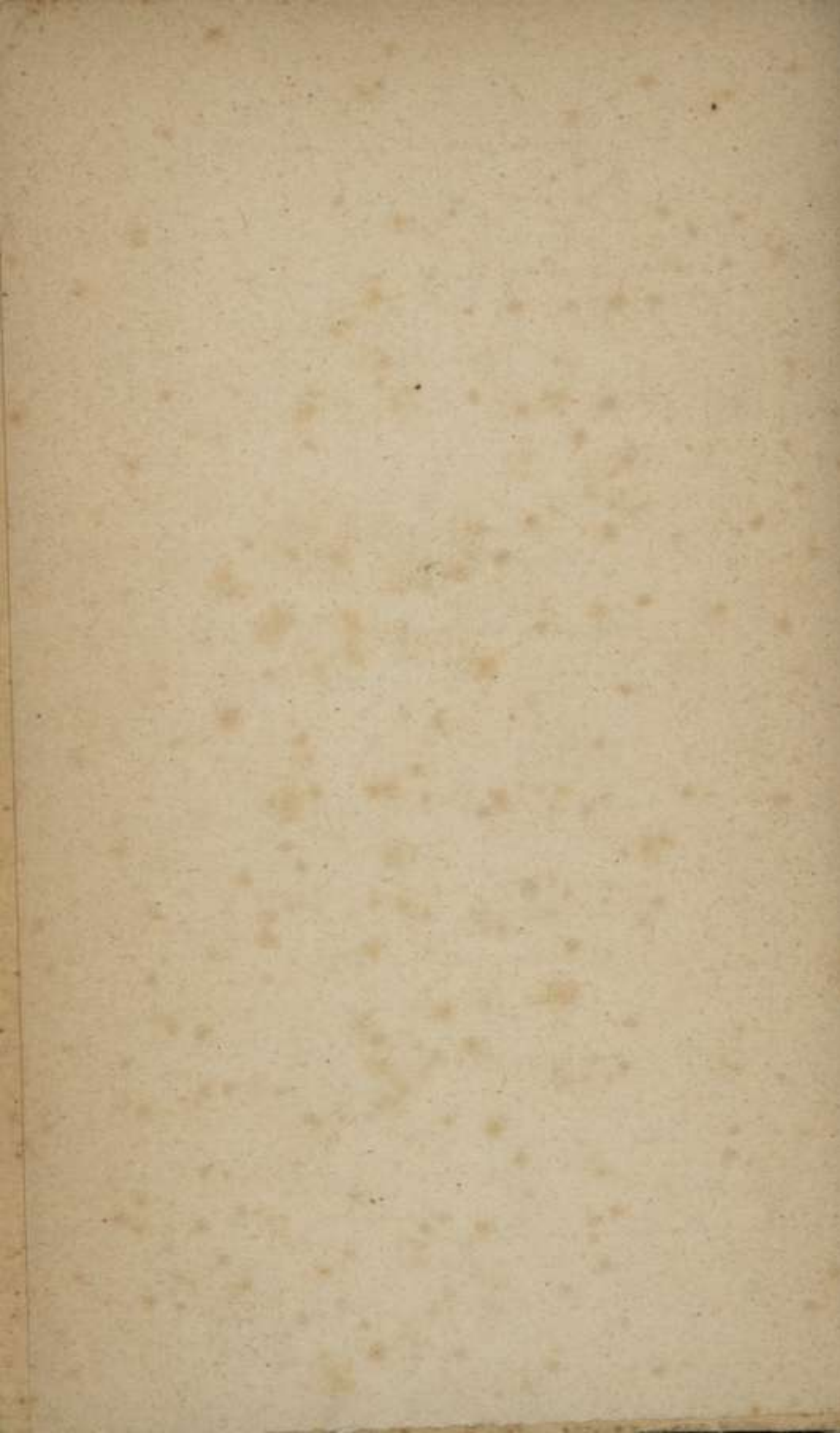

BIBLIOTECA "ILLES D'OR"

SOMNIS
DE
GUERAU DE LIOST

RAMÓN BARGUÉS

BIBLIOTECA "ILLES D'OR" - III

SOMNIS

DE

GUERAU DE LIOST

LLUÍS GILI • LLIBRER-EDITOR
CLARÍS, 82, BARCELONA • 1913

R. 515.

ÉS PROPIETAT

IMP. F. GIRÓ-BARCELONA

*Oh mon Guerau, qui l'amatista rara
un jorn polles, únic en ton art:
tens un bigoti com un' herba clara
i vela un poc de sòn el teu esguard.
Mes per voler del cel, adés i ara,
fa una paraula de ton sòn depart,
i és, en l'espai que un sol novell amara,
prodigiosa com un estandart.
Sent-me vijares que en la negra via
puges al cim, on és el llor sagrat,
cerqui jo mon tirany de poesia,
oh fort amic, de ma poquesa amat!
Sense la teva dolça companyia
fóra enujosa la immortalitat.*

JOSEP CARNER

Llegidor — que Déu t'ampari —
micer, còmit, herbolari,
tu qui passes el Rosari
 com un torn,
tu qui jugues el diumenge
per l'esquer d'una revenja
i afretures bona menja
 cada jorn,

tu qui expliques de paraula
a la Pepa i a la Paula
les anècdotes d'una aula
 d'Institut,
tu qui tens una mestressa
iracúnda i pabordessa
qui s'aplaca amb ta disfrega
 de virtut,

deixa aquesta marriola,
que la vida es buida sola
com trencada guardiola
 del passat.

Aquí tens un exemplari
una mica estrafalari
on a estones pots trobar-hi
ton retrat.

Té sabors de la ironía
que en mon ànima congría
la vexada poesia
del meu cor;
té la joia del poeta
qui s'arrenca la sageta
i l'empunya ben estreta
com un llor.

SOMNI I

DE COM GUERAU DE LIOST TORNA HIPOTETICAMENT A
LES ANGOIXES DEL PARTERATGE I SUCCESSIVES SE-
QÜELES.

Com dèbil nadaló de pit em só tornat.
Em sento embolcallat, faixat i agarrotat.
Les puntes d'una gorra qui em tapa les orelles
m'irriten amb llur frec constant les dues celles.
Del meu rescent bateig tinc un record difús.
La capa era feixuga. Brodat era el barnuç.
No més recordo la quieta llum del ciri
de la padrina, groga com un pistil de lliri.
I tinc la vaga idea que si jo em dic Guerau
serà perquè s'ho deia l'avi patern. La nau
del temple era com una antiga, immensa cova,
i jo com una gota de calç encara nova.
Quan del breçol m'ofega la rígida estretor,
contemplo la boirina flotant del pabelló.
A voltes sento encara l'esforç del parteratge
i em reblaneixo com un diminut formatge
sols de pensar-hi. Mai hauria dit que tant

pesada tasca fos la de lliurar l'infant.
Encara és més feixuga, potser, la meva tasca.
De la ferum innoble de llet em ve una basca.
Quan la gibrella miro, l'esponja, l'alcofoll,
la llevadora, els pèvets, tremolo com un poll
qui de la propia closca encara porta engrunes.
Ai Deu! i les veïnes commares importunes
qui, en rotllo, aspecten àvides la meva nuditat
i tracten de posar-me als llavis citronat
i amb una rialleta, fent trufa del martiri,
per unanimitat recepten un cristiri.
Si, d'esguardar-les, ploro, veig que la gent somriu.
Si m'esvaloto, diuen que sóc un argent-viu.
Quan ma petita testa en el coixí descansa,
encara experimento una altra esgarrifança:
la freda coïçor del no tenir cabells.
A voltes m'acaronen, donant-me bons consells,
i sento en la flonjor penosa de mon crani,
d'un vell senyor les ungles d'un gruix extemporani.
Quan sóc als braços de la dida, tant petit
em trobo, que'm sofoca la mola de son pit,
i em sembla que gambejo d'alguna gegantaça
per les carenes de les cuixes, per la plaça
de les colrades galtes, per la ufanosa vall
dels llavis, devinguda, al riure, xaragall.
I les besades qui em llatzeren, masculines,
de renadiues barbes amb les neixents espines!
I les besades sorolloses i mordents
de les commares, fetes amb llavis, llengua i dents,

qui em superposen cercles humits damunt la cara!
Mes, quan em deixen sol, una gran por s'empara
de tot mon ésser; i tremolo com el fus
de qualque filadora qui, engarguçada, tus.
Els ulls se m'esbadoquen davant les escomeses
infanticides de fosforescents urqueses,
de la penombra eixides com d'un alè de llac.
Talment com dins la gola baumada d'algún drac,
dins el breçol em miro. I m'és la cruixidera
dels mobles com el ritme fatal d'alguna ossera.
Dins cada pica sento de l'aigua el degotiç.
El sostre marca els passos d'algú d'un altre pis.
I, sibil·lant, m'arriba un llum encès d'escala.
I es balandregen les cortines com una ala
de rat-penat enorme. I avencen en legions
arnes, mosquits, aranyes, mosques i escarbatons.
I, esbalait, sospito que, al sostre-mort, les rates
de claveguera juguen amb unes grans sabates
de la besavia i les roseguen febrilment.
I guspireja la fogaina qui s'encén.
I dins la cambra giravolten les penombres
arrocegant en llur seguici les escombres
i la vaixella i les cadires... I el palmó
llarguíssim bat la llarga barana del balcó.
Al manco si els rellotges de casa companyia
em fessin tots, amb una discreta melodia
cantant-me la non-non!... I encara veig al lluny
la vida qui m'espera. Fatídica s'esmuny
com una turbonada. M'esperen tres caigudes

del llit, i les etapes — en part esdevingudes —
de quatre dides i tres interinitats,
i dotze mainaderes amb altres tants soldats,
i el vèrbol, els brians, la rosa, la verola,
i els letovaris fets amb una gran caçola,
i les untures i els emplastres al carpó
i en el ventrell alguna tela de moltó
i el babejar constant i les eternes sopes
i aquell sentirme: — Guerauet, mira que topes! —
i aquell escarpidor de banya i els petits
peúcs com irrisories sabates i els confits
dosificats amb una monòtona prudència
i aquell trobar-me, unànim, de tota ma ascendència
els rastres fisonòmics i aquell sanfoniment
a causa d'algún àpat quan és la mare absent.
Soportaré els endèmics elogis d'escaleta
deixant-me dir, per la Mundeta i la Ciseta,
«hereu de casa» i altres motius sentimentals.
No més — ail — de pensar-hi, em vénen tots els mals
no relatats encara... Oh! Sigues-me propici,
mon Àngel tutelar, i treu-me aquest defici
de ser petit de fóra i massa vell de dins...
Què sento?... L'Àngel parla al sò dels violins
d'una cohort angèlica d'alades caramelles.
— Oh tu, Guerau! Abans serà de les estrelles
perduda l'harmonía dins l'èter primitiu,
abans damunt les aigües del mar serà el caliu
d'un continent, flotant com hòrrida sargaça,
que tu esdevinguis un infant. La vida passa

i ja no torna més. Reporta't, doncs, si et plau,
i pensa que no ets altre que'l cavaller Guerau,
qui és mullerat fa temps, i és celebrat poeta,
i és un micé honorari qui empunya l'escopeta
joiosament i caça amb èxit qualche pic,
qui és pobre de cabals i de projectes ric,
qui deambula amb varis companys cada migdia,
qui es pensa sé un infant no més perquè somnia... —

SOMNI II

ALTRAMENT DIT SOMNI DE LES GERMANES IMAGINARIES

Beatament sestejo en el pairal escó
i experimento, mig despert, la fruició
de tenir sis o set o vuit o nou germanes
qui l'aixarop preparen de gerts o de magranes
i de codonys la confitura clerical.

Quiscuna m'adoctrina a sa faisó, per tal
com totes em superen en llarga experiència.
D'aquest ribotejar la meva intel·ligència,
afemellat vegeto com un gataç eunue,
com d'un convent de monges el recader xaruc;
se m'afebleix la interna procacitat adusta,
els afalacs soporto com un cavall de fusta,
somnia amb una trista mirada de malalt,
devine una lleugera polsina impersonal.

Oh tu, Laieta, ma germana gran,
qui per fiola tens una mulata!
per no renyar-me, barboteges quan,
al sestejar, profano la butaca.
Treus per l'ofici del Divendres Sant
un breviari de tanques de plata.

Contes rondalles que escruixir-me fan,
i et barreges la llet amb xacolata.
Dus una cofia gegantina al cap.
Ets, per la cuina, saberuda i llesta:
tu fas la crema dels dies de festa,
per la Quaresma la sopa de rap
i per Nadal rosteixes el capó.
I ets consellera del Senyor Rectò.

Oh la irascible germana segona,
qui vas a missa a les sis del matí,
i fas novenes per un teu cosí
qui morí desterrat a Carcassona!
La roba usada cada amiga et dóna
perquè li trobis escaient destí.
Tu la prepares per cada bessona
de la captaire que a l'hostal perí.
Amb gran sol·licitut peixes la gata
amb suculentos molles de llonguet,
tenyides previament de xacolata.
Quan no fas mitja, quan no fas ganxet,
falques de nou l'antiga escaparata
qui vertical retalla la paret.

Oh tu, Francisca, somniosa i trista,
qui portes l'hàbit negre dels Dolors,
i amb l'esguard suplicant i rencorós
garfeixes el capvespre d'amatista!
darrera les cortines de batista,

llegint a estones el relat oiós
dels *Amors d'en Janot contrabandista*,
vigiles com si ton amant hi fos.
Ton cor exangüe eternament espera.
I trista comptes cada nou cabell
qui es torna blanc al mig de ta esperança.
I, duta per l'impuls de ta fal'lera,
pà'lida mires, en ton dit vermell,
l'imaginari solc d'una aliança.

Oh tu, qui ets reposada i expectant,
qui sempre calles, inactiva i dolça,
com la rosada polpa d'un infant
en la ufanor, dispersa, de la molsa!
Mires com renta la germana gran,
i una altra cus i la petita espolsa.
No més, a voltes, inactiva i dolça,
destrenes la puresa del teu cant.
Plores no més de veure la gallina
que tal vegada mataràn demà,
o de clavar-te al dit alguna espina.
Cada matí llegeixes el diari,
i publiques els sants del calendari
cada dissabte a l'hora de sopà.

Oh tu, germana dita Noia Xica!
Noia Xica et diràn d'aquí vint anys.
Ets forta en les batuces i els paranys
i de joguines i de festes rica.

Com una gran tafaneria et pica,
coneixes un per un els meus companys.
Tant aviat m'estimes una mica
com m'atabales amb els teus reganys.
Aixís i tot ets la meva companya,
la més germana del germà petit.
Per abraçar-me, t'enfiles al llit
i corres sobre meu com les aranyes.
La gira del llençol m'estiraganyes
per despertar-me, si faig l'adormit.

Oh totes sis o set o vuit o nou germanes!
Esdevindreu les unes tristes donzelles vanes,
les altres, monges d'un antic convent llunyà.
Alguna de vosaltres, potsê, amb un capità
de barco maridada, cap a la Martinica
s'embarcarà un divendres, desconortada i rica.
Potsê alguna altra sigui mare de dotze fills,
de dotze cases de ciutat futurs capdills...
Vosaltres sóu ma gloria i sóu el meu suplici.
Calladament soporto l'estèril sacrifici,
amb la revenja oculta de que'm teniu per bo,
car ignoreu mon íntim desdoblament del jo.
Fòra de casa, fins rapat com Sant Antoni,
em sento mascle i só com un petit dimoni.
Llavors em rescabalo de tanta esclavitut,
i taco vostres cintes més amples de vellut
i menjo regalecia i fumo serradures
i escupo i tinc monòlegs d'intergeccions impures...

SOMNI III

ALTRAMENT DIT BESTIARI

Esment no puc haver de mon estrany viatge,
llevat de que tot d'una em trobo en un paratge
desconegut i solitari. Cada tronc
a cau d'orella em parla, acompassat i ronc,
d'una faicó que ignoro, a cada nova passa,
si empren un to benevolent o d'amenaça.
Apunta la rosada, serena claretat.
És més feixuc que als vespres el vol del rat-penat.
Em sento l'esperit obert com el d'un frare
i d'una barba el cascadeig damunt la cara.
Amb la mà dreta empunyo la croça d'un bastó.
Esquena avall em branda, caigut, el caputxó.
I tinc l'esguard llumínic de la clarividencia
sota l'encuny d'un cercle morat de penitencia.
Tot d'una em crida pel meu nom, obrint el bec,
l'ocell, complimentós a tall de frare llec
qui solemnitza més l'austeritat del dia.

— Adeussiau, Poeta, vós i la companyia.

— Oh tu, petit ocell! Jo só meravellat
que'm parlotegis amb aquesta dignitat.

— Oh missenyor Poeta! Davant la vostra cara
m'ha revinguda la creença que só frare.
Tots els ocells parlàvem, abans, com ara vós.
No més alguna volta, prop d'algún gert sucós
o d'una ocella trèmola d'amor o de penuria,
amb tímidesa iniciàvem la canturia...
I cada volta el cant eixía més ardit,
i cada volta eixía més del pregón del pit,
fins que trobàrem la cançó definitiva,
una cançó qui enamorava de tant viva,
que d'altra no'n sabíem de dia i nit cantar,
qui ens feia perdre l'habitud d'enraonar,
una cançó d'amor qui en totes les montanyes
fa que'ls ocells no trobin enlloc cançons estranyes...

— Oh tu, petit ocell! Jo só meravellat
que'm parlotegis amb aquesta dignitat.
Jo só com un ocell qui cerca la tonada
perduda dels poetes i no recuperada.
El dia que la trobi, tothora cantaré
i cap ocell del món tindrè per forastè.
Què ho fa, petit ocell, que't torni la paraula
com en els breus diàlegs de la remota faula?

— Ho fa que és llei suprema de tota llei d'ocells

el que responguin a qui vulgui parlá amb ells.
Per 'xò baixem a estones a l'hora dels oficis
i la lliçó diurna resem amb els novicis.
Per 'xò treiem a voltes el cap pel finestró
mentres el pres demana les claus de la presó.
I la becada recollim de la fadrina
en son mateix palmell com dins una petxina.
I érem devots acòlits del Pare Sant Francesc.
I nostres nius pengem en un xurrigueresc
antic hospici ple d'infants de cara neta.
I vora dels camins parlem amb el Poeta.

— Amb el Poeta!... Fòra de mi ¿no'n trobes cap?

— Un sol Poeta es repeteix i viu qui sab.
Tots els ocells som un de sol per la canturia
i esdevenim, així, la veu de la boseuria.

— Oh tu, petit ocell! Ensenya'm el camí,
que'm trobo dins el bosc i no sé com sortir.

— Oh missenyor Poeta! La dreturera via
la trobareu guiant-vos per la claror del dia.

— Adeu, petit ocell! Jo só meravellat
que'm parlotegis amb aquesta dignitat.

— Adeussiau, Poeta, vós i la companyia!
Adeussiau, Poeta, vós i la Poesía! —

* * *

Ja tombo la carena i em trobo en un pradell.
Sona perdut el cant de mon germà l'ocell.
L'esmeragdina conca al meu davant ondula.
Sorprene una conversa del bou i de la mula.

— Compare, ¿qui us ha fet tant corpulent i humil?
Les banyes se us allisen amb l'aire de l'abril.

— Commare, ¿qui us ha feta pacífica i polida
com una viuda qui du elenxa migpartida?

— Compare, un dia clar les banyes floriràn
en vostra testa com els focs de Sant Joan.

— Commare, un cap-al-tard us eixirà una rua
de satirons i un foc us penjarà a la cua.

— Compare, amb la panotxa, seràn com el bastó
de Sant Josep o'l pròdig corn de l'abundó.

— Un foc de tenerides i de remenderoles
i al cap-d'avall, com una llaçada, tres violes.

— I vós sereu com una carroça triomfal,
com un altar, com una gòndola dueal.

— I vós fareu de nuvia, tant enfarbalanada
que no's sabrà si sóu l'hereva o la criada.
Si per fadrí-major fos designat... —

El sol
penetra en el fullatge d'una alba. L'esquirol
hi juguineja. Diu:

— Jo sóc una joguina;
ullals d'ivori, esguard de mora, cua fina.
Jo só bellugadiç i nèt. Quan el sagal
em veu saltar pels arbres de vora el torrental,
resta prendat, i d'heure'm és concirós tot d'una
com un infant qui vol aconseguir la lluna. —

Dins un aulet ombrívol medita el gamarús
amb les orelles qui no són fermades pus
i amb dues nines com dos ònix. Amb cautela
dòna renart i mestre llop la clientela
esperen sota còniques mates de bruc.

— Senyô:
no us propasseu; no fos que una indigestió
mortífera em llevés la vostra companyia.
Fóra un sotrac del qual no sé si em refaria.

— Dòna renart! Oh sempiterna amiga! Mai
us sentiré prou grat de vostra amor. Un xai
us menaré vivent. Jo tinc la boca torta

del babejar. Rosego millor vianda morta.
Oh bona amiga! Oh dolça amor! Són mon solaç,
car d'amagat dels vostres ens migpartim el jaç.

— Oh l'avi llop, destríssim en sanes picardíes,
qui vol que'l peixin d'afalacs i llepolíes!
Us guisaré un finíssim bocí de cabirol... —

Una mustela avença, i flaira el corriol
amb una tremolor constant de les narines,
com en espera de que vinguin les gallines.
Damunt la gronxadiça tribuna d'un llenyer
el gall de llevor sona, com nunci matiner,
son espinguet. I es dreça amb masculina ufana.
La cresta pren irades tonalitats de grana.
Febroses s'articulen les potes a l'atzar
com les estrelles que a la platja llença el mar.
L'estarrufada lloca peciga una cenalla
plena de boll. I escampa la triturada palla.
I cada poll piola, encara humit de sèu.
I és com de platan dues boles. Cada peu
és com la filagarça de la truncada tija.
I xipollegen com de nois una sortija.
Capiculats dormiten i esquerps, en un recó,
quatre gatons. La gata els peix amb abundó
de llet i caça tendra. Simula un dromedari
quan, arquejant-se, mostra el vertebral rosari
i les mamelles qui tremolen com batalls.
Empina les orelles, finides en plomalls

de pèl moixí vibràtil. Les llargarudes nines
la lluna de cada ull travessen com espines.
D'una masía n'ix el quissu bardicer
qui, hostil, amb rapidesa aborda el foraster
— el foraster só jo. — I amb els unglots patina.
Després, amb una rara ganyota de veïna,
em guaita rezelós. I afònic, indignat,
retrocedeix amb una superba dignitat.
Passo de llarg, i l'espinguet encara sona.
Una oca barboteja com una majordona.
És una groga fulla de pàmpol cada peu.
I el bec, una tabella. Les ales, un arreu;
pompàtics farbalans d'emmidonada empesa.
Al mig de les saleres, contemplo l'escomesa
d'un boc i d'un marrà.

— Compare barba-mec,
per què de les ovelles no convoqueu l'aplec?

— Voleu, compare boc, que vostres cabres eiti
perquè d'aqueixa barba feixuga us facin quiti? —

— Compare bifi, sóu macip i encara, tost,
el ventre us mena qui sacceja ple de most...
En bona fe que digne seríeu d'una boia!

— De cap primala fóreu galant motiu de joia,
compare barballut, cornut i poca-veu.
L'esquilador voldríeu que tinc, i no l'heureu.

Teniu, d'una batuça, la banya consentida.
La vostra mare, de tant xorca, sols cabrida
esguerros. Per 'xò fóreu crestat de naixement,
i restareu crestat per sempre més. Amén.

— Calleu, borrec el motxo! Calleu, borrec llefuga!
Si no, d'una cornada travesso la verruga
d'aqueixa barballera qui sembla un sacutell... —

Enllà d'enllà s'ovira un enrunat castell.
Sobre un turó s'exalta de penyes i d'argila,
qui presideix l'escampadiça d'una vila.

•••

Tot d'una em crida pel meu nom, obrint el bec,
l'ocell, complimentós a tall de frare llec
qui solemnitza més l'apoteòssic dia.

— Adeussiau, Poeta, vós i la companyia!

— Oh tu, petit ocell! Jo só meravellat
que'm parlotegis amb aquesta dignitat.
A punta d'auga m'has parlat com un novici
qui de sos mots allunya la pompa i l'artifici.
I encara em tornes a parlar! Desde'l matí,
saltironant de mes petjades pel camí,
has resseguit la meva penosa caminada,
celant el refrigeri diví de la tonada?

— Jo sóc un altre ocell. No sé de qui em parleu.
Tots els ocells tenim, però, una sola veu:
la veu de la fillada, la veu de la velluria.
Tots els ocells som un de sol per la canturia.

— Tots els poetes en fem un pel nostre amor,
i esdevenim pels homes anímica lugor.
Ara, que de les besties de la remota faula
conec el mecanisme intern de la paraula
i els trucs de cadascuna; ara que, pelegrí,
em só tornat més savi del veure pel camí,
vull exalçar d'amor les tímides sagetes
i vull cantar la santa vinguda dels poetes.
Vosaltres, els ocells, teniu el mateix vol,
el mateix cant, el mateix viure, com un sol
ocell qui es repetís, i vostre encuny perdura
invariablement. Nosaltres, vers l'altura
fixem el nostre esguard; mes, de cada ull al dins,
la llum es desgavella en munió de brins,
i té cada poeta, la flor de sos martiris,
d'una diversa tija del gran esqueix de l'iris... —

SOMNI IV

DE LA PINTORESCA VISIÓ DE L'INFERN,
AMB EL SOLILOQUI D'UN PRECIT

El tres de gener
de mil noucents quatre,
per manca de catre
dormint al paller,

en somnis, tot d'una
l'Infern se m'obrí
mostrant en son sí
la trista fortuna

de qualque damnat
qui porta sa flama
com un anagrama
del propi pecat.

Dessota una parra
glateix un golut.
Romàn ajegut.
Frenètic, l'amarra

la xarxa del crim.
La boca té oberta
i espera l'oferta
d'un gra de raïm.

La parra inestable
un gra cada jorn
escampa a l'entorn
del pobre diable.

L'un solca sa faç,
i el prim d'una cella
l'escup a l'orella;
un altre, del nas

rebot a l'espatlla;
un altre, més gros,
al caire d'un òs
hi marca una ratlla.

Mes quan un bocí
devalla a sa gola,
l'halè qui tremola
no'l deixa engolí.

Colèric, en vida,
i eximi cacic,
aborda un canic
amb cega embestida

de cà bardicer.
Mes ja ningú para
esment en sa rara
manera de ser.

Immòbil reposa
un jove neulit
qui porta en el pit
clavada una rosa.

Però cada més
el coll de la dura
camisa el tortura.
Creixent amb excés

— iferesta pruija! —
li lleva en rodó
la testa, brotó
d'agònica tija.

Llavores, del cim
del tany brolla una
barreja importuna
de laves i llim,

i, com de quincalla,
l'esfèric brotó
d'aital brolladò
es torna ou-com-balla.

Darrera un portal
gastat d'oficina,
un home s'inclina.
Antic curial,

espera debades
dels jutges d'allí
un laude en llatí
qui trobi encertades

les moltes raons
que porta ja escrites
per rompre les fites
de sos horitzons.

Pidola sentències
a cada escrivà,
pensant que s'hi fa
cabal d'influències;

però'l tribunal
sovint el refusa,
i amb aires d'excusa
l'adreça al fiscal

o en parla amb el jutge
o nota l'oblit
de qualque petit
detall qui els enutja.

Banyada en lleixiu
s'ovira una monja,
la d'ulls de taronja
i pas de perdiu,

qui, tota ensutjada,
rumbeja un vestit
llampant i cenyit,
amb toca plisada,

rosaris d'argent
i escuts d'alumini,
com si un lenocini
semblés el convent.

Un savi polític
es veu més enllà.
De tant bracejà
devé paralític.

Amb púdic esment,
celava son odi
amb qualque episodi
d'honor, aparent.

I encara s'obstina,
en sa nuditat,
en fer gran estat
d'aquella meçquina

fredor de ninot
qui fa la ganyota
com una granota
reclosa en un pot.

Un ase paròdic,
d'orelles sobrer,
amb to de barber
de poble, melòdic,

exclama: — No puc
entendre que un ase
cantés la *Tomasa*,
la gesta del Bruc,

ni cap ganiveta
fermada a la llar...
I encara m'apar
que, egregi poeta,

vaig heure amb dalé
la Gaia Ciència...
Crudel retiscència
d'un ase!... Per què

no admetó per justa
la tesi dels grecs,
i ofego els gemecs
d'una ànima augusta,

d'un geni damnat
— seria per tímid —
a raure en el límit
d'un pèssim estat? —

Llavors, tot d'una
— la causa no sé, —
de vora el pallé
i al clar de la lluna,

el somni fugí...
D'aquella memoria
n'he feta una historia
signada per mi.

SOMNI V

DE LA PRODIGIOSA MULTIPLICITAT
DE GUERAU DE LIOST

A causa — ¿qui ho diria? — d'una beguda sola,
i mesurada encara, ma fantasia vola;
i com els ulls se m'obren alternativament,
meravellat contemplo els tràfecs de la gent.
El recambró fumeja de pipes i vianda.
I passa a cada cercle, per rigurosa tanda,
la cantelluda moça d'hostal, ample de nas.
La taula més veïna circumden a senàs
els homogenis òvals d'una mateixa cara.
Seré d'algún miratge, enlluernat encara?
Una cairada nina de papelló, cada ull
se m'és tornat, i cada imatge és un emòull?
Só jo mateix qui em multiplico i faig rodona?...
Es un Guerau idèntic a mi, cada persona!
Es un Guerau poeta, és un Guerau micer,
és un Guerau ciclista i alhora botiguer,
és un Guerau qui porta canana i escopeta,
és un Guerau... és una... és un Guerau dameta.

De tot el que mediten en tine coneixement,
car els só dins amb una mirada omniscient.

Guerau poeta, fàcil d'enginy i de paraula,
apar una esllanguida figura de retaule,
i, amb una cantarella de flauta diu aixís:
— S'acosta el jorn fatídic que esdevindrè més llis
que un vímet, de tant créixer per assolir l'altura,
de tant estrènye'm per no rebre macadura!
A causa de la mala volença de tothom,
esmunyadiç travesso per no ser vist, i com,
aixís i tot, em veuen passar, la més ardida
commare amb un seguit de fàstigs em lapida.
Sóc un rebuig inútil, un home desplaçat,
qui té conciliàbuls suspectes amb el gat.
Madona Cisa, mare de tretze criatures
qui de llur pare semblen tretze caricatures
— més lamentables com més xiques, la de pit
signe algebraic, — a l'hora més alta de la nit,
m'augura que l'hospici m'ha d'acollir per manca
de patrimoni. «Estelles faràn d'aquesta branca»,
a l'abraçar-me, diu. I de la sòn, al bes,
somnia que'm xarraca la colla dels pilès. —

Guerau micer, panxut, amb una llambregada,
que'ls deixi en pau a l'acte, commina a la criada.
— Feliç de tu — comença. — Podràs tombar malalt
i raure, quan et toqui el torn, a l'hospital;
podràs conceitar l'odi dels oncles i les ties;

podràs endiumenjar les teves poesíes
amb braçalets de llauna i faixes d'oripell
i convertir la teva misèria en un bordell,
remetre epitalamis per noces provincianes,
i lletres d'englantina per himnes i sardanes,
i escriure mantes obres i, fen-te'n editò,
dilapidà els estalvis amb indignació
dels teus; i resistir un setge de penúria;
però seràs més dolç com més la humana furia
malèvola t'encalci, i esdevindràs feliç
con un infant qui porta dins ell un paradís,
qui juga amb les serpents i amoixa les panteres,
qui és ignorant dels odis, somriu a les fal'leres
i el predomini serva de la ingenuïtat
que fa miracles i s'admira d'un ruixat.
Jo, malastruc, llangueixo del viure amb opulència,
replè de medecines i de jurisprudència.
Els meus clients voldrien recomanacions
i em titllen, els contraris, de moure qüestions.
Só president perenne de qualque confraria.
Sóc un motiu de vanagloria per la tia.
Quan esgrimeixo, càustic, les cites en llatí,
els magistrats em miren aclaparats, com si
al llur davant aparegués un nou Accursi,
i, previsors, demanen que'l parlament escurci.
Sóc un hidròpic ídol immòbil, mutil'lat,
qui draga verges nues i és aromatitzat.
I, àdhuc que n'ia grandesa de tant en tant m'obsedi,
el meu somriure deixa la verinor del tedi.

— També — Guerau ciclista i botiguer respòn —
«un servidor» podria contar que no tinc sòn
a causa de la bicicleta i les sardanes
i el caliqueny i les dispeses i les ganes
d'apendre l'esperanto i de no ser garrell
per traspassar d'un salt eròtic el taulell.
Com en el seu negoci l'amo no m'interessa,
benèvol em decanto a plaure a la mestressa,
i alterno les anèmiques modistes del replà
amb la sapada moça qui ens reparteix el pa.

— Jo l'única fal'lera que tinc es la masía
— el cinegeta exclama. — Tantost comença el dia,
amb l'escopeta surto de casa, amb el sarró
curull de companatge i pa — que Déu nos dó. —
Al meu devora branden la cua joganera
i, eternidors, grinyolen, quatre bassets. No espera
cap d'ells que jo els aguissi. De l'aigua-vés enllà,
fressegen les musteles i topen el senglà...
Torno capbaix a casa. Bèc una marsinada.
Iròniques em miren la dòna i la criada,
i els envoltoris treuen de l'àpat... No hi ha rès!
Jo encara barbotejo tot fent el desentès.
Un dia, perseguint la llebra maleïda,
vaig anà a raure dintre el jaç d'una Paitida.
Tota ella tremolava de veure'm tant barbut.
Sa faç era brunyida com un petit escut.
Sos dits eren com banyes sensibles de llimaga.

Sos llavis eren grassos com una verdulaga.
S'obrien les narines de l'imminent daler.
Jo la mà dreta allargo per si la puc haver.
Ella es redreça nua com tija d'etzavara,
com una arrel inversa. I, redreçada, es para
com una serp, com una penya, com un ull...
Perleja una falsia dessota cada rull.
Es com una cascata de gorga la crinera.
La nuditat d'un cingle al seu entorn impera.
Jo la mà dreta deixo caure avergonyit
amb una encomanada vergonya del vestit. —

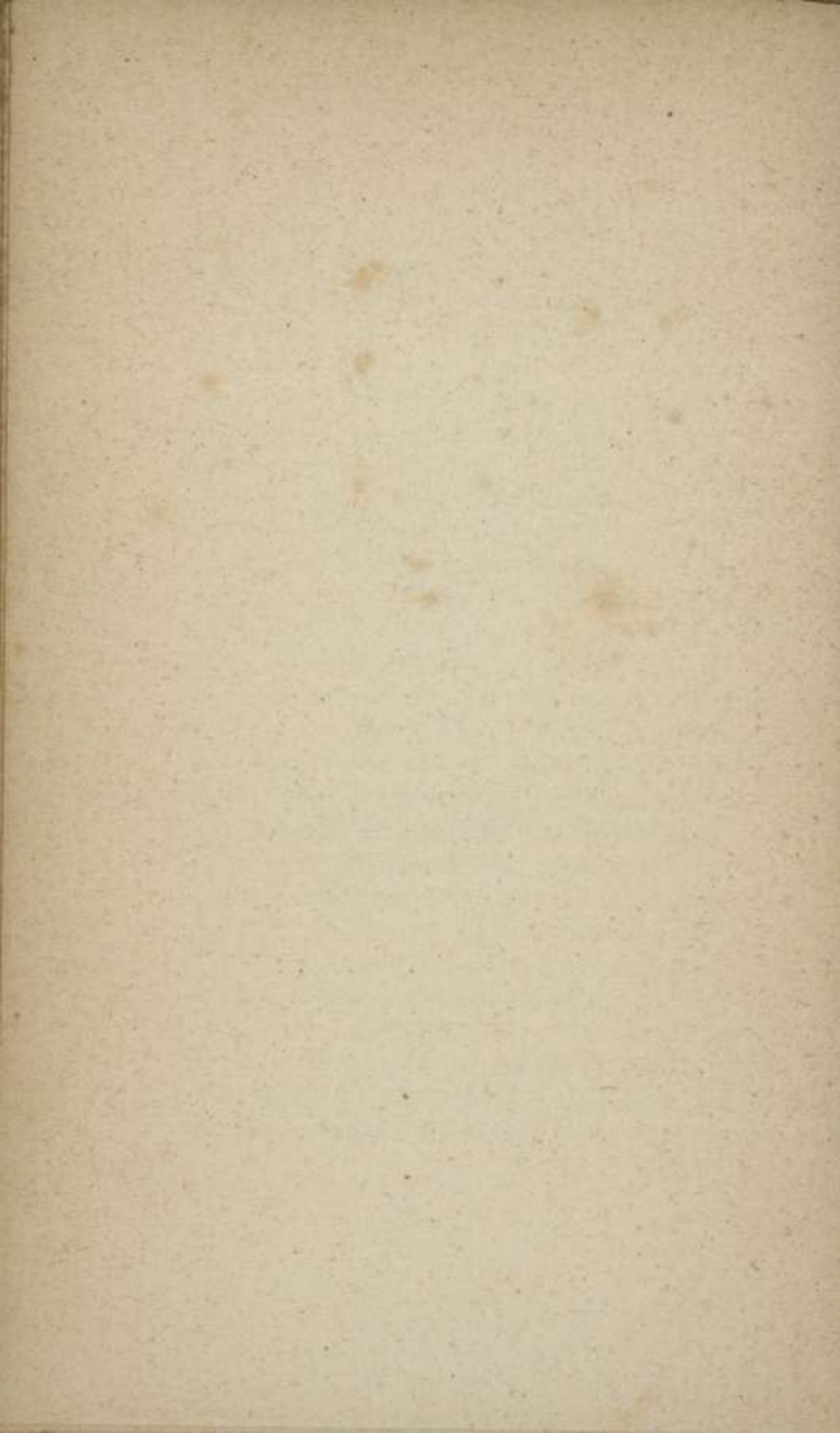
Guerau femella parla modestament: — Só pia
per enfonyâ en el llit de noccs qualche Lia?
Sóc una dama de Tolosa o de Lió,
víctima del marit qui torna o d'un traidô?
Sóc una acasarada vellarda parisenca?
Sóc una pastorella qui el sortilegi trenca?
Sóc una filla de marxant feta banal
com figa d'emparrat o fàmula d'hostal?
Somnio que era el príncep d'un bell estol de fades.
Mes, ail que'l meu voler s'entoçudeix debades:
l'antiga virior de mascle omnipotent
se'm feminitza. El predomini de la ment
devalla a les petites fondals concupiscentes
i tota jo camino poruga a les palpentcs.
Serà malastrugança del cos emperesit?
D'algún follet trapella, juguesca per envit?
Serà mala volença d'una irascible bruixa,

o volpelatge d'un mig-déu, fornit de cuixa?
Seré, com Leda, engany d'un cigne molt sumís
qui és fornicari sota l'estany qui es manté llis?...
Oh pecoral designi de Monsenyor Jupitre,
qui em torna dòna per copçar-me el franc-arbitre,
car li són poques per folgança a bastament
les naturals femelles! Só dòna ja al present!
El pèl moixí m'extirpo, m'aplano les arrugues,
i m'interessen les domèstiques marfugues,
i les enquestes sobre serventes i marits,
i experimento fins al cap-d'avall dels dits
les més contradictories, subtils esgarrifances.
Sentint-me literata, faig canvis de lloances,
per enriquir pseudònims, de popularitat.
Portant xinell's d'un contorn esprimatxat,
frenètica em repenjo sobre'l taló qui marca
els passos. I trontollo, brandant com una barca.
Desde'l tormell a la minova del genoll
se m'adhereix la mitja com plomiçó de bolla,
i de la cama dóna cabal tant just, que furta
la gràcia d'un gentil guerrer de calça curta.
Quan d'una amiga prenc solemne comiat,
la beso llargament. Porto el capell dreçat
com una esclava l'àmfora qui plena regalima.
I giro els ulls en blanc, dient: «Ningú m'estima.»
Objecte só de comentaris masculins
i fàcilment em tusten, irònics, els veïns.
Maligna deixadesa de tot mon cos s'empara.

Só massa complaent o massa adusta... —

Encara

Guerau femella parla, i no diu rès a to.
Retrobo en ella la feminitat del jo,
les sis o set o vuit o nou germanes mies
crystal·litzades en futures bones ties.
Guerau femella porta un infantó en el sí,
un «Guerauet», un ídol, un àngel, un butxí,
l'íntima essència meva... Plega la cridadiça
quan paternal em manifesto. S'esllaviça
cada Guerau, d'angoixa, de l'aparició
qui els sobta en llur facecia de suplantació.
Enfront del veritable Guerau cap d'ells no bleixa.
S'empara de tots cinc una fogor mateixa,
i, com una lleugera corrúa d'arlequins,
se m'incorporén, l'un darrera l'altre, fins
que al meu davant no queda altre Guerau amb vida
que'l de la copa on tinc la imatge reflectida.

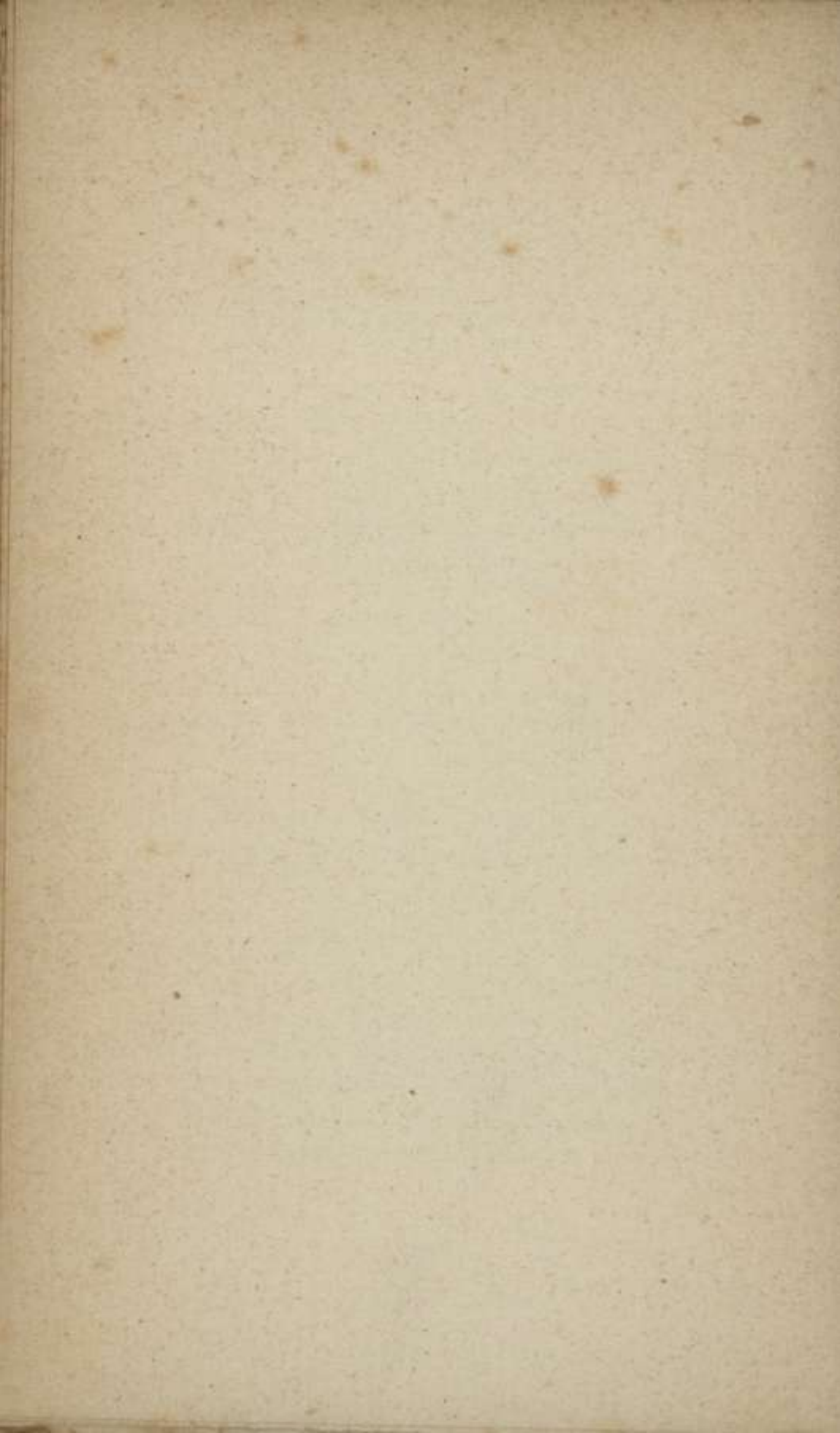
SOMNI VI

ALTRAMENT DIT VIATGE ETERI

Guerau no sab encara ço que és esdevingut:
com una boira, estràmpol galopa — Déu l'ajut. —
Es impassible d'una divina benanança
o té del vell senderi desfeta la poixança?
Es reblaneix com una donzella tardoral
quan se la mira un plàcid i ros col·legial,
o s'esmañana en gèlids cristalls de calabruixa
qui giravolten amb un aix de pèl de bruixa?
Es trascolora súbit, com faç de mentider,
pausat, com la carcaça d'un alt castell roquer,
o, dins un mar de lluna, es torna com les fades
qui ben esteses llisquen per voluptat d'onades?
Guerau no sab encara com això sia estat.
Es una boira qui senyala tempestat
o qui degota, joganera com la pluja,
pel nas de l'avi, per l'esquena de la truja?
Sóc un fantasma o só la polpa d'un futur
Guerau, caòtic ara?... Divago per l'atzur,
esperonant-me, a voltes, la pèrfida fal'lera

de capolar collites, com la batuda a l'era,
de ser besada de la boca de l'aixut,
de ser recargolada per dins un bofarut,
i, feta llisa i dura pel caire d'una rasa,
d'atravessar muntanyes i valls com una espasa.
Cobejo l'alta glòria de redreçar l'estol
de totes mes partícules, per entelar del sol
aquella insoporable i eterna bonhomia,
amb un jersei magnífic de flors i pedreria.
A voltes guinardejo amb aire xafarder
i arruixo l'olla de la perxa d'un paller.
I cobricel'lo a estones finestres i teulades
per ofegar renyines un xic acalorades
qui el fastigueig delaten d'un catre conjugal.
Sóc a ciutat. Camina, a l'ample del vial,
amb un trepig calmós i amb molta polsaguera,
de vaques i vedells la desigual filera.
Avencen entre plàtans, fanals i aparadors,
calladament i d'esma com uns gladiadors.
Porten la virior d'inconegudes prades,
porten la sang de les muntanyes regalades
qui es vessa amb una calma d'altiva dignitat
dins un espasme lúbric i anònim de mercat.
Una senyora compra dins una rebotiga.
Té sotabarba, té somriures, té una piga,
i és fresca i és ufana com una col d'hivern,
com una gallinaire. Li mostra d'un quadern
les notes, un decrepit donzell — temples aixutes,
socarrimat bigoti i mans, de tinta, brutes. —

Sona mig-dia. Surt, de l'obrador, l'estol
de les obreres — pàl·lides a la claror del sol, —
com una escampadiça d'aixalebrades mosques
qui fugen de la cambra on eren a les fosques.
Enfelloneix, a estones, l'aixordador traüt
dels escolars qui juguen davant de l'Institut,
escometent donzelles, xiulant els catedràtics,
amb genolleres a les calces, antipàtics
macips qui fumen tot mirant de cua-d'ull.
En un veinat alegre punteja un aldarull
de terrassans qui empunyen les noies com la fanga.
Dóna el compàs una metàl·lica xaranga...
Malignament somrie i, devinguda pluja,
com blat de moro per l'embut d'una tramuja,
m'endinzo per la trompa més grossa de llautó
engarguçant el músic amb consternació
del públic. Mes, amb una titànica bufada,
em foragita el músic hostilitzat. Tornada
boirina só. Devallo feixugament esclau
del pes. No só boirina. Sóc el «senyor Guerau»,
qui, cel avall, s'enfonsa com desclavada estrella.
Acluco els ulls de pànic. I sento — oh meravella! —
l'esquinç de l'aire, els xiscles de por dels falsiots,
el batre de les fulles, la gresca dels atlots
i una bavor de pols i terra qui m'envolta
com la febrada. I em reso, frenètic, una absoluta.
I estenc els braços, i m'ofego de neguit,
i bado els ulls... i em trobo ben ajegut al llit!

SOMNI VII

ELEGIA SENIL O PRONOSTIGA QUE FA GUERAU
DE LIOST DE SA FUTURA VALETUDINITAT

Só, tant mateix, degà de l'oficina.
Porto casquet, sabates de simolsa
i m'aquiloto els llavis i les ungles.
Passen els anys i la bondat perdura.
Una vegada i altra m'escarmenten
inútilment. Encara deixo llibres.
Passà aquell temps que era la vida meva
un seguici de joies i de lluites.
D'aquí a trenta anys vegetaré com ara,
i em semblarà que sóc al primer dia,
car neix el temps del tramontar dels canvis.
Avui que tinc definitiva tasea,
el que seré més endavant m'intriga.
Oncle seré. Seré curull de xacres
i d'indulgències paternals llongànim,
o, com marastra xorca, severíssim
per mos nebots tímidament amables?
Escoltaré benèvol o sarcàstic,

segons la lluna qui regeix els dies,
manta lectura de poetes joves.
Treballaré l'ingrés en el sí d'una
encarcarada germandat de savis
on siga mèrit suficient l'exhausta
decrepitut. I besaré amb freqüència.
I covaré projectes irrisoris
a base d'infinites col·legiales.
Em sentiré galant per les matrones
qui del marit difunt saben anècdotes.
I sostindré solemnes controversies
amb els sofistes més petits d'estudi.
I un temps arribarà que ni el diari
podré llegir, posant-me les ulleres.
I, per únic consol, una criada,
vella i xacrosa, al·legarà, provant-se-les,
que'l mal és d'elles, car tampoc, duent-les,
no hi lluquen molt sos ulls degotadiços.
I acceptaré la hipòtesi amb una
dolça conformitat dubitativa.
Serà mon cos de cinc o sis malures
amenaçat, com una ciutadella
quan l'enemic, de fòra estant, espia
les nafres evidents de la muralla.
Jo acudiré de l'un clivell a l'altre
i, enardit en les obres de defensa,
potser no vegi trontollar les voltes
sota llur pes d'encimbellades runes.
I, les estones de repòs, l'angoixa

tindr  del qui, sabent-se vulnerable,
ignora d'on ser  escom s tot d'una,
o, abandonat a l'oci rutinari,
cap altre afer ocupar  ma vida
que'l de la mort l'adveniment pacífic.
S , tant mateix, degà de l'oficina.

SOMNI VIII

DE LES AVENTURES D'ULTRAMAR

Com xerricar d'esquinç la ingrata cridadiça
de les cigales bull entorn de la païça
on bleixo com el nàufree d'una illa d'Ultramar
— una illa arracerada del baf canicular. —
Somnío que'm desperto com presoner de guerra
lligat de mans i peus al caire d'una serra,
i apenes tinc esment de que era nou-vingut
la nit darrera al gran país de Lil'liput.
Cada enemic és una rara minucia humana
qui no té més d'una milèssima de cana,
però d'una llestesa, d'un llatzerar tant ferms,
que salten com les puces i fiblen com els verms.
Com dins un trasatlàntic la munió dels nautes,
sobre mon pit transiten, escamarlant-se cautes,
les gents qui m'atormenten quiscuna amb el taló
de les sabates i amb la punta del bastó.
Un arlequí minúscol sobre cada ull patina
i dóna voltes per la pista de la nina.
Per veure com respiro, la multitud s'empeny.
Una pedrera exploten dins el queixal del seny.
I em prenen d'una vena la sang canalitzada

— aigua termal on xipolleja la mainada —
i baixen a rentar-hi les dònnes del veinat
amb aldarull. Debades vull heure l'entrellat
de ço que, en somnis, passo. Sobre una garba dura
só de través? Em taca la ròina de sutzura
que depositen els insectes familiars
al revifar-se, càustics, sota el gran sol de març?
Sóc el miratge d'una robinsonesca historia
dins l'esperit d'un quinquillaire de la Boria?...
No ho sé; però d'aquesta feixuga visió
me'n resten — com despulles de decoració
al sostre-mort d'un escenari de vileta —
qualque reminiscencia d'orat o de poeta,
una sospita feble que dintre meu hi hagué
— ara tant sedentari — un cor aventuré,
una fretura dèbil de terres de gaubança
que no sé quan he vistes... I així, descapdellant-se
la fantasía, crec — mes no sé com ni quan —
que tornarà algún dia el venturós instant
de veure aquelles selves ufanes i aromàtiques
plenes d'ocells vistosos i rares flors aquàtiques,
d'on portaré als de casa, com fabulós present,
un papagall políglota, un simi adolescent,
tapiceríes d'una modalitat xinesca,
caixes d'encens, caixes de tè i arreus de pesca
d'alguna tribu polinèsica estilats
— Déu meu! — i una serventa, d'orientals brocats
cenyida, una serventa exòtica... Madona
es captindrà de fer-la ben cristiana i bona.

SOMNI IX

DEL PREMATUR SEPEL'LI DE GUERAU DE LIOST

Com una viuda empetitida i muda
sota el mantell qui drapa la indecisa
albor d'un cos alliberat de delmes,
la meva cambra nupcial ostenta
negres tapiceríes mortuories.
Dessobre el túmbol esdevine hieràtic
de por de caure daltabaix, i frisso
de l'onejar de visitants que hi topa.
Una corona de perpetuines
als peus em deixen. I com és humida,
mulla en silenci les sabates noves.
Quan en la meva una altra mà s'aplaça,
el contacte del viure m'esgarrifa.

Guerau amic, oh si amb una elegía
poguessis tu mateix eternitzar-te!
Fóra d'alexandrins o endecassíl'labs?
D'alexandrins, car són encomiàstics.
Sort dels companys. Car molt serà que's deixin

l'obligada vetllada necrològica.
Sort dels companys i les amigues. Totes
amb els amics seràn a tributar-me
l'obsequi falaguer de llur bullici.

Mes, ai! tot d'una ma caboria trenca
un sotragueig innoble. Al cementiri
em duen ja per viaranys polsosos...
Adeu, muller sortada i contristada!
Adeu, amics, que ara us fingiu solemnes!
Adeu, Montseny! La caritat em fessis
d'oferir-me un sojorn per la meva ànima...
Rossolaria sobre tes cascates,
esdevindria un estilita aeri
escamarlat sobre tes fumerol'les
i, amb un seguit de cíniques sorpreses,
tes porqueiroles estemordiria...
Mes — ja a la tomba — de mon cos s'empara
la indiferencia de la terra humida.
La mitja-nit esglaiadora passa...

Sento en ma faç una llarga besada!...
Serà que l'Àngel de la Guarda em crida
per compareixê a l'eternal judici?
Serà, tal volta, que Madona em besa
amb els ulls fadigats de tant plorar-me?...
Veig com penetra pels clivells del marbre
de mon sepulcre una claror poruga...
Serà, potser, dels foc-follets la dança

o d'uns sacrílees la llanterna sorda?

.
Oh benhaurança de la matinada!
Al llit em trobo. La claror diurna
em ve dels finestrons de la finestra,
i l'esguard de Madona fonediga
és emporprat de la rescent dormida.

SOMNI X

ALTRAMENT DIT SOMNI FINAL

Voldria ser com un petit camí
daurat a la claror del dematí.

I a cada banda, com un raig de sol,
voldria el xiuxiueig d'un reguerol.

Jo fóra al mig, tenint-los de les mans,
i ells, un per banda, com petits germans.

Voldria ser com un petit camí
verge de pols i d'encalmat tragi.

De tantes flors caigudes sobre meu
tremolaria com un braç de neu.

I fóra trepitjat i humiliat
com un novici ple de caritat.

I em sentiria, quan ja fos humil,
com un atleta d'ànima infantil.

Traspassaria els cingles amb un salt.
Caminaria sobre'l torrental.

Car, sota meu, les aigües en repòs
no esbullarien mon seguit de flòs.

Voldria ser com un petit camí
petjat de les someres i el pollí.

I encara voldria esdevenir tancat
entre fagedes — que és sojorn sagrat. —

Al ressonà el trepig del masover
no's desallotjaria el formiguer.

Ni les llagostes botarien tant
a l'atançar-s'hi, poc a poc, l'infant.

Car tota passa esdevindria lleu
en ma catifa de l'amor de Déu.

Voldria ser com un petit camí
daurat a la claror del dematí.

De cada petja en el bassol eixut
terrejaría, amb pausa, la puput.

Festejaria, al marge d'un revolt,
cada captaire l'afalac del sol.

I jo diria a tots: — Veniu a mi,
que só la vida perquè só camí. —

Vindrien homes de per tot arreu:
bisbes en mules i marxants a peu,

matrones agençades amb esclat
com una meravella de pecat,

àvols captaires d'ignorat país,
sofistes de Bolonya i de París,

qualque juiga de beutat astral,
esblaimada ridorta d'un coval...

I jo seria esternellat i nu,
per entre vinyes de raïm madû,

com altre Job qui, indiferent, palpés
el ric mantell que l'abrigava adés.

I cridaria a tots: — Veniu a mi,
que só la vida perquè só camí. —

Mes no farien de ma crida estat;
per defugir la meva nulitat.

De mes vorades trepitjant l'encís,
s'entaularien sobre'l marge llis.

I tot seria vèrbola i deport,
no sospitant la «Dança de la Mort».

Les dames copçarien els raïms
com pedreríes d'inefables crims.

Disertarien, llargament, de tot,
quatre sofistes, pellucant un brot

— dels perdularis menyspreuant, altius,
la cantarella de vulgars motius. —

Improvisant el bruit d'un mercadal,
traficarien els marxants, per tal

que llur pruija no consent repòs.
I folgaria la juiga un troç

enllà, devora el fontinyol humit,
sorgint, a l'esgairada del vestit.

Dessota una olivera congregats,
el delme cobraríen els mitrats

amb una devotíssima unció,
deixant, no més, sota excomunió,

per no pagar una malla ni un escut,
qualque captaire massa rampellut...

I jo diria encar: — Veniu a mi,
que só la vida perquè só camí. —

I em tornaria, del neguit, masell.
Em voltaria un espinós cinyell

de romagueres i polsosos maes.
Caminaria a empentes i sotraes.

Em perderia, comellars endins,
fugint dels homes i de llurs camins.

I espiaria, d'un relleix estant,
l'eterna solitud del meu voltant.

•••

Un dematí — que és l'horitzó més clar —
vindria el sol per entre l'alzinar.

Les velles soques semblarien d'or.
I, al fregadiç d'un invisible chor,

tremolarien. Saccejant els nius,
desvetllarien els ocells nadius...

Aleshores vindrien pel camí
María, cavalcant sobre'l pollí

— acotxat a la falda el Nadaló, —
i Sant Josep tustant amb el bastó

les herbes de la vora del camí
per treure'n la humitat del serení.

Les romagueres, saludant llur pas,
s'enjoiaríen com uns roseràs.

Per entre'ls còdols estriats d'argent,
cauria el lligabosc com un torrent.

Seria de boix-grèvol invadit
de la collada l'odorant ampit.

Les blades tenyiríen el fullam
d'una emporprada lluïssor d'aram.

S'ennegriríen més que mai l'avet
i la parca noblesa de l'aulet.

I la fageda, amb un ressol difús,
besaría la cara de Jesús...

De tantes flors caigudes sobre meu,
tremolaría com un braç de neu.

Traspassaria els cingles amb un salt.
Caminaria sobre'l torrental.

Car, sota meu, les aigües en repòs
no esbullarien mon seguit de flòs.

I benhauradament pacificat,
esguardaria els homes del veinat.

I els cridaria dolçament així:
— Correu, cuiteu, Jesús ve pel camí.

Correu, cuiteu, darrera de l'amor
qui transfigura el bosc amb sa lugor,

qui amoreseix el cor aixarreït
amb llunyanies d'horitzó infinit,

qui porta als homes la suprema pau,
sofert en vida i en la mort suau... —

•••

Vindrien homes de per tot arreu:
bisbes en mules i marxants a peu,

matrones agençades amb esclat
com una meravella de pecat,

àvols captaires d'ignorant país,
sofistes de Bolonya i de París,

qualque juïga de beutat astral,
esblaimada ridorta d'un coval...

I tots s'apressarien, camí enllà,
de bon matí — que és l'horitzó més clar, —

per rebre el suavíssim Nadaló,
com un estel, vingut de l'horitzó.

Els bisbes li farien, gravement,
de llurs mirífics pectorals, present.

Els mercaders, amb plàcid aldarull,
deposarien el baiart curull.

Les matrones, amb aire compungit,
colpejarien el satí del pit.

Els captaires de faç irreverent
l'acotaríen com l'espiga al vent.

Els savis de Bolonya i de París
esguardarien amb esguard sumís.

I la juïga de beutat astral
s'enrogiria com una fornal...

María, somrient del pollí estant,
aixecarí, desvetllat, l'Infant,

perquè'l veiessin tots, daurat de sol,
que altre vestit sa paupertat no vol...

I floriríen, amb una hora, els prats.
Vindríen els ocells aparellats.

Botarí l'esquàlid prega-déu.
Correríen les llebres per la neu.

Deixant el pasturatge dels emprius,
devallaríen els remats esquius.

I les guineus faríen cap, també,
de sang dejunes — que és d'amor l'esquê. —

El més petit de la corrúa, ardit,
faría un salt i llençarí un crit,

i assolirí la divina mà
del Nadaló — que Ell es deixés tocar,

meravellat, — besant-ne el borriçol
amb tremolors de qui no gosa i vol.

Aleshores María, somrient,
beneirí l'agregat present;

beneiria els homes i els remats
i les flors i els ocells aparellats

i les guineus dejunes i el camí...
I el dolç Infant retornaria al sí,

el Nadaló qui ja mai més serà
tant seu com ara, dintre l'alzinar...

* * *

Voldria ser com un petit camí
daurat a la claror del dematí.

Llegidor — que Déu t'ampari —
micer, còmit, herbolari,
tu qui passes el Rosari
 com un torn,
tu qui jugues el diumenge
per l'esquer d'una revenja
i afretures bona menja
 cada jorn,

tu qui expliques de paraula
a la Pepa i a la Paula
les anècdotes d'una aula
 d'Institut,
tu qui tens una mestressa
iracunda i pabordessa
qui s'aplaca amb ta disfrega
 de virtut,

ja sabràs que la ironía
és la sàtira qui nia
en els mots de galanía
 per deport,

ja sabràs que és la fortuna
com el cercle de la lluna
— avui roja, demà bruna, —
gaudi, tort.

Llegidor — que Déu t'ampari, —
aquí fina l'exemplari.
Com un jaio centenari,
mor content.
No pidola escot ni paga.
Altre dò no l'afalaga
que'l de viure en ta niçaga
llargament.

TAULA

SONET INICIAL, de Josep Carner	5
SOMNI I. De com Guerau de Liost torna hipotètica- ment a les angoixes del parteratge i successives seqüeles.. ..	9
SOMNI II. Altrament dit somni de les germanes ima- ginaries... ..	14
SOMNI III. Altrament dit bestiari... ..	19
SOMNI IV. De la pintoresca visió de l'infern, amb el soliloqui d'un precit... ..	29
SOMNI V. De la prodigiosa multiplicitat de Guerau de Liost... ..	37
SOMNI VI. Altrament dit viatge eteri.. ..	45
SOMNI VII. Elegia senil o pronòstiga que fa Guerau de Liost de sa futura valetudinitat... ..	49
SOMNI VIII. De les aventures d'ultramar.. ..	53
SOMNI IX. Del prematur sepel'li de Guerau de Liost..	55
SOMNI X. Altrament dit somni final	59

NOTA. — El vers

Aixís i tot ets la meva companya...

de la pàgina 17 — ratlla 5.ª — esmeni's:

Ets la millor de les meves companyes...

DEL MATEIX AUTOR

La Montanya d'Amethystes, poesies. Amb un pròleg d'EUGENI D'ORS. Ptes. 3.

D'AQUESTA BIBLIOTECA

Les Illes d'Or, poesies de F. MISTRAL. Traducció de MARIÀ A. SALVÀ. Ptes. 1.

Vides al pas, per JOAN MARAGALL. Ptes. 1.

ALTRES OBRES CATALANES

Salvà (MARIA ANTONIA). *Poesies*, amb un Pròleg de MIQUEL COSTA I LLOBERA. Ptes 2.

Carner (JOSEP). *Els fruits saborosos*. Ptes. 1.

Floretes de Sant Francesc (trad. de l'italià). Pesse-
tes 1,50; en paper de fil, Ptes. 4.

Llibre dels Poetes. Ptes. 3.

Verger de les galanies. Ptes. 2.

Primer llibre de sonets. Ptes. 5.

Segon llibre de sonets. Ptes. 4.

La malvestat d'Oriana. Ptes. 2.

L'idill dels nyanyos. Ptes. 0,75.

Les monjoies. Ptes. 5.

Sitjà (FRANCESC). *XII Sonets*.

Poemes.

Casanovas (P. IGNASI, S. J.) *Poètica d'Aristòtil*. Ptes 1

Biblioteca
de Catalunya

Adq. D-IEC-BRA0

CB. 1001296894

Top. RiA-8

889

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

BC.27

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001296894

INSTITUT D'ESTUDIS
CATALANS

Bibl. Carles Riba

~~Reg. 516~~

~~Sig. 883.5~~

~~197 L10~~

